

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΒΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἑτησίᾳ δραχμὲς 100. Ἐξά-
μηνη δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50,
Αμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γέ-
νει τῶν ἑλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 43ος

Ἀθῆναι, 15 Αὐγούστου 1936

Ἔτος 58ον.—Ἀριθ. 37

Η ΜΙΚΡΗ ΡΩΣΙΔΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΕΛΕΝΗΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ JEAN ROSMER

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον —

Εἶχαν τόσα περιστατικὰ συμβεῖ
στὴν μικρὴ ζωοῦλα τῆς. Ξανάβλεπε
τὸν ἑαυτὸ τῆς, ξανθιά καὶ τριαντα-
φυλλιά μπεμπέκα στὸ μέγαρό τους
τῆς Μόσχας, στὴν ἀγκαλιὰ τῆς νι-
άνας τῆς, μετὰ τὸ δλοκέντητο πλοῦσιο
κοστοῦμι τῆς. Πότε-πότε ἕνας πανύ-
ψηλος ἀξιωματικὸς, ξανθὸς καὶ ὠραῖος
ἐπαίρνε τὸ κουκλάκι στὰ στίβαρά καὶ
τρυφερὰ χέρια του. Μαλάκωνε τὴν
φυνὴν του γιὰ νὰ τὴν πῇ χαϊδευτικὰ
περιστεράκι του, τρυγόνι του, ἀγα-
πημένο του πουλάκι. Ἦταν ὁ μπα-
μπᾶς. Πολὺ σπάνια τὸν ἔβλεπαν. Ἐ-
λεπε πάντοτε μακριὰ στὴ θάλασσα,
μετὰ τὸ μεγάλο του καράβι καὶ τὴν μαμ-
μὰ ἔκλαιγε ὅταν εἶχαν καιρὸ νὰ λά-
βουν εἰδήσεις του.

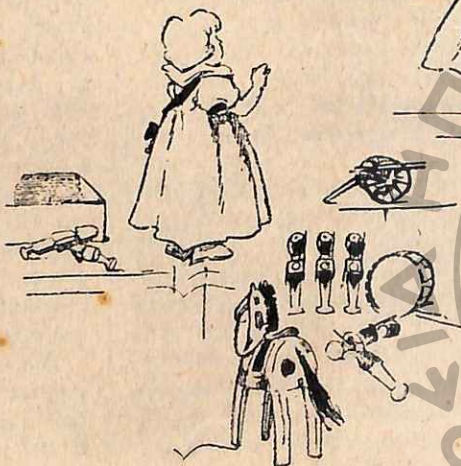
Ὑστερα πάλι ὅλα θέλωναν μέσ'
στὸ μυαλό τῆς καὶ δὲν τῆς ἔμενε
παρὰ μονάχα μιὰ ἀνάμνηση πολὺ
κατοπινή. Ἐβλεπε τὸν ἑαυτὸ τῆς
στὴν ἀγκαλιὰ τῆς μητέρας τῆς, ποῦ
τὴν ἔσφιγγε δυνατὰ ἐπάνω
τῆς καὶ ἔτρεχε ἀνάμεσα στοὺς
δρόμους τῆς Μόσχας, ποῦ
ἦταν ὅλη μεταμορφωμένη
σ' ἕνα πελώριο πυροτέχνη-
μα. Ὡ τί ἀπαίσια νύχτα!
Καὶ τώρα ἀκόμη, ὅποτε ἔ-
κλεινε ἡ Κάτια τὰ μάτια
τῆς ἔβλεπε μπροστὰ τῆς τὴς
πελώριες φλόγες ποῦ κοκί-
νιζαν τὸν μαῦρο χειμωνιά-
τικο οὐρανὸ καὶ ἀντιφέγγι-
ζαν ἐπάνω στὰ χιόνια, ἀ-
κουγε τὴς ἀγριεὶς καὶ ἀπελ-
πισμένες φωνὲς τῶν ἀνθρώ-
πων, τὰ χλιμιντρίσματα τῶν
ἀλόγων, τὸν φρικτὸ κρότο
ποῦ ἔκαναν οἱ στέγες τῶν
σπιτιῶν καθὼς γκρεμίζονταν
δρόκλῃρες μέσα σ' ἕνα ὠ-

κεανὸ ἀπὸ φλόγες. Κι' ἔπειτα, ἔπει-
τα δὲν θυμόταν πιά τί εἶχε γίνει. Θυ-
μόταν μόνο πὼς μόλις ἀνοίξε τὰ μά-
τια τῆς ἀντίκρουσε σκυμμένο ἀπὸ πά-
νω τῆς τὸ εὐγενικὸ πρόσωπο ἐνδὸς
ἀγνώστου ποῦ τὴν κοίταζε μετὰ στορ-
γῇ, γονατισμένος δίπλα τῆς μέσ' στὰ
χιόνια ἐνῶ μετὰ τὸ ὠραῖο κάτασπρο
χέρι του τῆς παραμέριζε τὴς μπου-
κλὲς ποῦ σκέπαζαν τὸ πρόσωπό τῆς.

Ἕνα πλήθος
λαμτροφορεμέ-
νοι ἀξιωματικοὶ
στένονταν γύρω
του γεμάτοι σε-
βασμὸ.

Ποῖος εἰ-
σθεῖς εἶχε, ρω-
τήσας ἡ Κάτια.

Κι' ἐκεῖνος
εἶχε χαμογελά-
σει τρυφερὰ καὶ
τῆς εἶχε ἀπο-
κριθεῖ:

Τῆς ἔδιναν τὴν ἄδεια νὰ παίξῃ μετὰ τὸν Βασίλεα τῆς Ρώμης.
(Σελ. 402, στ. β')

— Ἕνας μπαμπᾶς.
Καὶ μετὰ τὴ σειρά του τὴν ρώτησε
καὶ τὴν ἴδια πὼς τὴν λένε:

— Κατερίνα Ἰθάνοβνα Ὀλένιν,
εἶχε ἀπαντήσας ἡ μικρούλα. Ὁ μπα-
μπᾶς μου εἶναι ἀξιωματικὸς τοῦ ναυ-
τικοῦ, μὰ λείπει μακριὰ μετὰ τὸ καράβι
του.

Τότε ὁ ἀγνώστος εἶχε σηκωθεί κι'
εἶχε φωνάξει ἕναν ἀξιωματικὸ ποῦ
στεκόταν παράμερα.

— Συναγματάρχῃ Μοντάρκῃ, τοῦ
εἶπε, σὰς ἐμπιστεύομαι αὐτὴ τὴν μι-
κρούλα. Ἡ μητέρα τῆς δυστυχῶς εἰ-
ναι πεθαμμένη. Ἀνα-
λάβετε τὴν καὶ ἐγὼ
θὰ φροντίσω γιὰ ὅλα
τ' ἄλλα.

— Εἰς τὰς διατα-
γὰς σας, Μεγαλειότα-
τε! εἶχε ἀπαντήσας ὁ
ἀξιωματικὸς.

Καὶ τότε κατάλαβε
ἡ Κάτια πὼς ὁ ἀγνώ-
στος μετὰ τὴν ἀπλὴ
γκρίζα ρεντιγκότα καὶ
τὸ στοργικὸ πατρικὸ
βλέμμα ἦταν ὁ ἴδιος
ὁ αὐτοκράτωρ τῶν
Γάλλων, ὁ φοβερός
«Κορσικανός», ὁ κα-
τακτητὴς τῆς πατρί-
δας τῆς. Μὰ καὶ ἕνας
ἄλλος, πάλι Γάλλος,
ἕνας ἄλλος ἐχθρός,
μπήκε ἀπὸ τὴν ἡμέρα
ἐκείνη στὴν καρδιά
τῆς. Ὁ συναγματάρ-
χῃς Μοντάρκῃ, ὁ προ-
στάτης τῆς, ποῦ μαζὶ
μετὰ τὸν Βερεζίνα τὸν
πιστότου ἵπποκόμο,
ἀνέλαβε ὑπὸ τὴν κη-
δεμονία του τὴν μικρὴ
ὄρφανή.

Καὶ σὲ λίγο ἀρχισε
ἡ φοβερὴ ὑποχώρηση
τῆς Ρωσίας. Ἡ Κάτια

δεν υπέφερε και τόσο, γιατί ο συνταγματάρχης και ο υποκόμος του φρόντιζαν να την κρατούν όσο πιο ζεστά μπορούσαν, να την τρέφουν καλά, να μην την αφήνουν να κουράζεται. Μά πώς να ξεχάσει η Κάτια το θέαμα των δυστυχισμένων γρεναδιέρων, των γερο-γκρινιάρηδων που σωριάζονταν στη μέση του δρόμου και φώναζαν για τελευταία φορά προτού να του σκεπάσει το χιόνι: «Ζήτω ο Αυτοκράτωρ». Και τους μικρούς τους ταμπουρλιέρηδες, παιδιάκια δεκατεσσάρων και δεκαπέντε ετών, που χουχουλίζαν τα ξεπαγιασμένα δάχτυλά τους για να μπορέσουν να χτυπήσουν το ταμπούρλο, κλαίγοντας από το κρύο κι' από τους πόνους!

Μόλις έφθασαν στην Γαλλία ο Αυτοκράτωρ έκανε άμέσως διαδήματα στις ρωσικές αρχές για να μάθουν που βρισκόταν ο αξιωματικός του ναυτικού Ιβάν Όλενιν. Και ύστερα από καιρό τους ήρθε η πληροφορία πως ο πλοίαρχος Όλενιν μόλις γύρισε στη Μόσχα και βρήκε το παλάτι του καμμένο και έμαθε τον θάνατο της γυναίκας του και την εξαφάνιση της κόρης του, έδωσε την παραίτησή του από τον ναυτικό και έφυγε όριστικά από τη Ρωσία. Έλεγαν ότι είχε πάει στην Δανία και είχε αναλάβει υπηρεσία στο εκεί ναυτικό, αλλά παρ'όλες τις έρευνες που έκανε ο Αυτοκράτωρ, κανένας Ρώσος Ιβάν Όλενιν δεν φαινόταν γραμμένος πουθενά, σε κανένα από τα στελέχη του πολεμικού ή του εμπορικού ναυτικού.

Έτσι η μικρούλα Κάτια βρισκόταν ολομόναχη στον κόσμο και ο συνταγματάρχης Μοντάρκ, που είχε πάντοτε το κοριτσάκι μαζί του, έμελλε να αντικαταστήσει κοντά της τον εξαφανισμένο πατέρα της. Κ' έπειδή σ' αυτό το διάστημα είχε αγαπήσει με όλη του την στοργή τη μικρή Ρωσίδα, έδεχθηκε με ένθουσιασμό να την υιοθετήσει και να την κρατήσει όριστικά σαν παιδί του.

Από την εποχή εκείνη οι ημέρες της Κάτιας περνούσαν στο αυτοκρατορικό παλάτι, μοιρασμένες ανάμεσα στα μαθήματά της και στα παιχνίδια της που τα περισσότερα γίνονταν με τη συντροφιά του Βερεζίνα.

Καμιά φορά πήγαινε και στις μεγάλες αυλικές δεξιώσεις όπου τα μέλη της θάμπωναν μέσα στις χρυσόκέντητες στολές των αξιωματικών και τα μεταξωτά φορέματα και τ' αστραφτερά κοσμήματα των κυριών. Κι' ήταν το χαϊδεμένο παιδί όλων ή μικρή Ρωσίδα. Οι κυρίες της Αυλής της είχαν πάντοτε φυλαχμένα

ζαχαρωτά και παιχνιδάκια, οι γυναίκες των στραταρχών έφερναν τα παιδιά τους να παίξουν μαζί της και οι πριγκίπισσες της έδειχναν όλο και μεγαλύτερο ενδιαφέρον και αγάπη. Η ίδια όμως περισσότερο απ' όλα προτιμούσε τη συντροφιά του θετού της πατέρα—του νονού της, όπως τον έφώναζε—και του γέρο γρεναδιέρου που ήταν πάντα πρόθυμος να εκτελέσει κάθε ιδιοτροπία της.

Καμιά φορά, σ' εξαιρετικές περιστάσεις, της έδιναν την άδεια να παίξει με τον Βασιλέα της Ρώμης, τον χαριτωμένο μπεμπέκο με τα μεγάλα γλυκά γαλανά μάτια και το κερασένιο στόμα. Η Κάτια αισθανόταν πολύ μεγαλύτερη διάθεση να το άγκαλιάσει και να το φιλήσει παρά να του κάνει υπόκλιση. . . Μά ο μικρός βασιλιάς, παρ'όλο το ύψιλο αξιωματικού, έμενε πάντα ένα γελαστό και χαρούμενο αγοράκι. Έκανε χαρές μεγάλες όποτε έβλεπε την Κάτια και της παραχωρούσε πρόθυμα τα θαυμάσια παιχνίδια του.

Της Κατερίνας της άρεσε πολύ να πηγαίνει περίπατο με τον βασιλέα της Ρώμης, καθισμένη δίπλα του στο θαυμάσιο καρροτσάκι που του είχε χαρίσει η θεία του ή βασίλισσα της Νεκρόλεως, και όπου αντί για άλογα ήταν ζευγμένες τέσσερις κάτασπρες γίδες. Καμάρωνε σαν βασίλισσα στο πλευρό του βασιλιά της.

Μά ο ύπαιστος αυτός καιρός πέρασε γρήγορα. Η Κάτια θυμόταν τις τραγικές ημέρες της εισβολής των πανικών στο παλάτι του Κεραμεικού τις απειλητικές φωνές του όχλου· ύστερα θυμόταν τον νονό της, να έρχεται άπρόοπτα, κατασκοनिσμένος, λαχανιασμένος και να πέφτει σε μια καρέκλα, κρύβοντας το κεφάλι του στα χέρια του. Για πρώτη φορά η Γαλλία είχε γνωρίσει την ήττα. Ο Ναπολέων υποκύπτοντας στις πιέσεις των συγγενών του είχε παραιτηθεί από τον θρόνο και θά έφευγε για το νησάκι της Έλβας, τη μελλοντική ήγεμονία του που του παραχωρούσε ο ειρωνικός οίκτος των έχθρων του.

Ο συνταγματάρχης Μοντάρκ κρατιόταν από μια από τις παλαιότερες γαλλικές οικογένειες. Η οικογένειά του ήταν από εκείνες που είχαν μείνει πιστές στους Βουρβόνους. Αλλά αυτός ο ίδιος, που πρώτα απ' όλα ήταν ένας ευθύς και τίμιος στρατιώτης, δεν μπορούσε παρά να θαυμάζει τον ήρωικό αυτοκράτορα για τις νίκες του και για την δόξα που είχε δώσει στην Γαλλία.

(Ακολουθεί)

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΖΩΗ ΜΕΣΑ ΣΤΗ ΦΥΣΗ

Εγνώρισα ένα παιδάκι που ως τα εννιά του χρόνια είχε την ευτυχία να ζει μέσα στη μητέρα φύση, παραδομένο αποκλειστικά στις δικές της στοργικές φροντίδες. Μόνο τα τελευταία χρόνια άρχισε να πηγαίνει, τότε-τότε στο μακρινό σχολείο ενός χωριού, μεγαλύτερου λίγο από το δικό τους καλυδοχώρι. Όταν ήταν κακοκαιρία, έμενε στο σπίτι κι' έπαιζε κάτω από το τρυφερό βλέμμα της γιαγιάς ή στο κατώφλι της πόρτας ή στην πίσω αυλή, μαζί με τη γάτα, τον σκύλο ή τα κοτόπουλα και πιο σπάνια με τα μικρά γειτονόπουλα.

Όταν ο καιρός ήταν καλός, περηνφανος και γεμάτος χαρά έδινε στη βοσκή. Έξη χρονών, φύλαγε τις χήνες και τις πάπιες αντίκρου στο σπίτι· έπτά χρονών, φύλαγε κάτω στο λιβάδι τα δυο μεγάλα βόδια, που και μοναχά τους αν έμεναν, πάλι δεν θά πάθαιναν τίποτε. Τέλος, όταν έγινε οκτώ χρονών έπαιρνε ένα κοπάδι αρνιά και τα πήγαινε σ' αλήθεια να τα βοσκήσει, σ' ένα διάστημα αρκετά μακρινό, τόσο μακρινό τουλάχιστον, που ξεκινούσε το πρωί από το σπίτι, με το καλάθι του στο χέρι, κι' όταν γύριζε πίσω, ο ήλιος κόντευε να βασιλέψει.

Αυτές οι ατέλειωτες ημέρες, που τις περνούσε ολομόναχος, με την συντροφιά του σκύλου του και των αρνιών του, του έμεναν βαθειά έντυπωμένες στην ψυχή του κι' είναι ως τώρα οι πιο γλυκές κι' εξάισιες αναμνήσεις της παιδικής του ηλικίας. Ποτέ του δεν εγνώρισε την πλήξη και οι ώρες περνούσαν γοργές χωρίς να τις νοιώθει, καθώς κουβεντιάζε με τον σκύλο και το έζηγο υστερό που έπρεπε να φύγει τα πρόβατα να βοσκήσουν, καθώς χοροπηδούσε ο ίδιος με τ' αρνιάκια ή παιδεύονταν να φτιάξει με ξερόκαλα και φτέρες μια καλυδοβούλα που να τον φυλάει από τον άνεμο και από τον ήλιο, ή να νάψει φωτιά στην κουφάλα της γέρικης βαλανιδιάς για να ψήση τις πατάτες του ή τα κάστανά του ή να κόψει με το σουγιάδακι του ένα ξύλο για να φτιάξει έναν νερόμυλο και να τον στήσει ύστερα στην άκρη του ρυακιού, επάνω σ' ένα σφρά κατασκευασμένο φράγμα από πετραδάκια και λάσπη.

Δυο έντυπώσεις του έμεναν αξέχαστες: Η μελαγχολική απήχηση του ανέμου του φθινόπωρου, καθώς φυσούσε μέσα από τη ρεμματιά, και ύστερα τα άμετρα έρωτάματα που γεννούσε μέσα του ο στενός κρίκος

ΟΙ ΚΟΥΚΛΕΣ ΤΗΣ ΜΙΡΑΝΤΑΣ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

ΚΑ'.—Μια πληγίτσα στο πόδι.

Η Γαλαζούλα άρχισε να κλαίει. Και τη λυπήθηκα. Γιατί τάχα να μη τη ντύσω όπως ήθελε; Το κάτω-κάτω «παιχνίδι» ήταν αυτό. Και στο παιχνίδι μια πολύτιμη ζαχαροπλαστική μπορεί να φορη και κόκκινο φουστάνι, και καπέλλο, και μαογαριταρένιο κολλιέ.

—Έλα, πάψε, της είπα. Για σήμερα, εξαιρετικά, θά σου βάλω τα καλά σου. Μη νομίσες όμως πως αυτό θά γίνεται καθεμέρα... —Ω, μαμά! τί καλή που είσαι!.. —Έλα να σε ντύσω.

Την έντυσα. Κι' αλήθεια, τί όμορφη που ήταν με το ανθοστόλιστο καπελλάκι της, με το κόκκινο φουστάνι της και με το καθαρό της μαντήλι. Της έβαλα και τρώαίο της κολλιέ. Αλλά τη στιγμή που την έβαζα

να καθήση σε μια ψηλή καρέκλα πίσω απ' το τραπέζι, παρατήρησα πως από το πόδι της έτρεχαν πύματα.

—Α! φώναξα τ' είν' αυτό;

Σήκωσε το κόκκινο φουστάνι της και κοίταξε το πόδι της. Ναι, πάνω απ' το γόνατο υπήρχε μια τρουπίτσα.

—Ο Κουίν-Κουίν, μου είπε, σήμερα το πρωί με τσίμπησε στο πόδι και με είπε κακιά. Μου πόνεσε, μά δεν κατάλαβα πως μάτωσε κιόλα. Ίδες αίματα! Πώ, πώ!.. Είναι σοβαρό, ε;

Ξανόρχισε να κλαίει. Όλα τα κοριτσάκια κλαίει όταν βλέπουν αίματα να τρέχουν—κι' οι κούκλες, φυσικά, όταν βλέπουν πύματα ή πριονίδια. Γιατί μ' αυτά είναι γεμάτο το σώμα τους όπως το δικό μας με αίμα.

—Μην κλαίς, χουσή μου, της είπα, κι' εγώ θά σου το γιατρέψω. Φτάνει τα δάκρυα. Λερώσεις το μαντηλάκι σου.

—Όχι, όχι, δεν κλαίω πιά!

Έκοψα ένα κομματάκι από γραμματόσημο και το κόλλησα σαν τσιρότο πάνω στην τρουπίτσα του ποδιού. Δεν έτρεχαν πιά «αίματα» κι' η Γαλαζούλα ήταν πολύ ευχαριστημένη.

Πάει κι' αυτό. Τώρα μπορούσε ναόρχισι το παιχνίδι.

(Ακολουθεί)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ

(Κατά το γερμανικό)

Πρώτη φορά σ' αυτά τα μέρη Πήγαίνα: γύρω, σιγαλιά. Περνούσε της αυγής τ' αγέρι, Και δεν εσάλευε φωλιά.

Ήταν οι κλώνοι στολισμένοι Στα πράσινα και στα χρυσά. Το δάσος, έλεγες, προσμένει Μια λειτουργία, σαν εκκλησία.

Σά μια εὐλάβεια είχε η Χτίση, Κι' άκουσα πού έκαιμεν άρχή Κορυδαλός να τραγουδήση Γλυκό σκοπό—σαν προσευχή.

—Καλέ άγρολούλουδο της φτέρης, (Ρωτώ τη βιόλα παρεκεί)

Γιά πές μου, τ' είναι; —Δεν τ' ξέρεις

—Μου κάνει—ότι είδα Κυριακή;.

(Η άναδημοσίευση άπαγορεύεται)

ΤΕΛΟΣ ΑΓΡΑΣ

